

Warszawa, 21 kwietnia 2015 r.

WOJEWODA MAZOWIECKI

WK-C.431.10.13.2014

**Pan
Aleksander Jarosławski
Wójt Gminy Płońsk**

**Urząd Gminy Płońsk
ul. 19 Stycznia 39
09-100 Płońsk**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ oraz art. 175 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (dalej ustawa o finansach publicznych – Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.), kontroler Jadwiga Mórawska, starszy inspektor w Oddziale Kontroli w Delegaturze w Ciechanowie Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadziła w dniach od 28 października do 7 listopada 2014 r. kontrolę problemową w Urzędzie Gminy Płońsk, z siedzibą w Płońsku przy ul. 19 Stycznia 39.

Przedmiot kontroli obejmował wykorzystanie dotacji otrzymanej z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego na realizację wydatków w rozdziale 85415 klasyfikacji budżetowej – w 2013 roku.

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206, z późn. zm.)

W roku 2013 w rozdziale 85415 – pomoc materialna dla uczniów, Gmina Płońsk otrzymała z budżetu państwa dotację w wysokości 36 609 zł, w tym na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym 24 834 zł oraz na zakup podręczników dla uczniów w ramach Rządowego programu pomocy uczniom w 2013 r. „Wyprawka szkolna” – 11 775 zł. W wyniku kontroli wykorzystania otrzymanej dotacji stwierdzono, że:

1. Wydatki na wypłatę świadczeń objętych programem pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów, wypłacone w formie stypendiów szkolnych (kwota 71 422,80 zł) i zasiłku szkolnego (kwota 530 zł), wyniosły 71 952,80 zł, w tym z budżetu państwa w wysokości otrzymanej dotacji, a ze środków własnych gminy 47 118,80 zł, co stanowi 65,49 % ogółu wydatków poniesionych na realizację tego zadania – zgodnie z normą ustaloną w art. 128 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Stypendia udzielone zostały na podstawie wniosków rodziców uczniów, którzy uczęszczali do szkół w roku szkolnym 2012/2013, zgodnie z postanowieniami *Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Płońsk*, przyjętego uchwałą Nr XXXII/192/2005 Rady Gminy Płońsk z dnia 23 lutego 2005 r. – w myśl art. 90f ustawy z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn zm.).

Kwoty na dowodach wypłaty zasiłku szkolnego i stypendiów szkolnych w poddanych weryfikacji pozycjach były zgodne z decyzjami przyznającymi świadczenia i ewidencją księgową.

2. Wydatki na realizację Rządowego programu pomocy uczniom w 2013 r. „Wyprawka szkolna” wyniosły 11 775 zł i stanowiły 100% środków dotacji otrzymanej na ten cel.
Kwoty wynikające z list wypłat „Wyprawki szkolnej” wypłacone zostały na podstawie dowodów zakupu podręczników oraz oświadczeń rodziców o dokonanych zakupach.
3. Do środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków prowadzona była wyodrębniona ewidencja księgową.
4. Dane wykazane w sprawozdaniu Rb-28S za 2013 rok wynikają z ewidencji księgowej wydatków.
5. Wydatki ponoszone ze środków dotacji budżetowej na stypendia szkolne klasyfikowane były zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r.

w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207, z późn. zm.²).

6. Sprawdzone dowody będące podstawą dokonanych wydatków spełniały wymogi art. 21 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330, z późn. zm.).

W wyniku kontroli ustalono nieprawidłowość polegającą na zakwalifikowaniu wydatku z tytułu zasiłku szkolnego do niewłaściwego paragrafu klasyfikacji budżetowej – § 3240 zamiast § 3260. Takie działanie stanowi naruszenie zasad klasyfikowania wydatków ustalonych w rozporządzeniu w sprawie szczegółowej klasyfikacji.

Jednocześnie w związku z udzieleniem wszystkich stypendiów szkolnych za okres 1. 01. – 31. 03. 2013 r. w formie pieniężnej, należy zauważyć, że zasadnicze znaczenie ma respektowanie zasady, zgodnie z którą podstawową formą pomocy jest pomoc rzeczowa. Formy pomocy, którą można by określić mianem materialno-rzeczowej, mają zdecydowane pierwszeństwo przed udzieleniem świadczeń w postaci pieniężnej, które w tej sytuacji należy traktować jako ostateczne rozwiązanie. W przypadku przyznania stypendium w formie pieniężnej, przyczyny takiej decyzji wymagają starannego uzasadnienia w jej treści³.

Tak też orzekł NSA w wyroku z dnia 18 lutego 2011 r., sygn. akt I OSK 132/11, cyt. *„Co do zasady stypendium szkolne powinno być przyznawane w formie pomocy rzeczowej lub całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania. Dopiero w sytuacji, w której organ przyznający stypendium uzna, że udzielenie stypendium w tych formach nie jest możliwe, może przyznać stypendium szkolne w formie świadczenia pieniężnego. Przede wszystkim pomoc rzeczowa, jak sama nazwa mówi, powinna być udzielona przez przyznanie konkretnych świadczeń”*.

Podsumowując wyniki kontroli, w 2013 r. wykorzystanie dotacji otrzymanej na realizację wydatków w rozdziale 85415 klasyfikacji budżetowej zostało ocenione pozytywnie z nieprawidłowościami.

² Od 6 sierpnia 2014 r. obowiązuje tekst jednolity rozporządzenia opublikowany w Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, z późn. zm.

³ patrz: Komentarz do art. 90d ustawy o systemie oświaty - Mateusz Pilich. Ustawa o systemie oświaty. Komentarz. Wydawnictwo ABC. 2012

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Pana Wójta do podjęcia działań w celu wyeliminowania ustalonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Przyznawania stypendiów szkolnych w formie pieniężnej po weryfikacji istnienia przesłanek, o których mowa w art. 90d ust. 5 w związku z ust. 2-4 przywołanego artykułu ustawy o systemie oświaty, oraz udokumentowaniu, że udzielenie stypendium w innych formach nie jest możliwe albo celowe.

Pragnę zwrócić szczególną uwagę Pana Wójta na okoliczność, że pieniężna forma stypendium szkolnego nie może być traktowana jako podstawowa forma pomocy. Przyznanie stypendium szkolnego w formie pieniężnej jest dopuszczalne wyłącznie po stwierdzeniu, że udzielenie pomocy w innych formach nie jest, odpowiednio, możliwe albo celowe, przy czym podjęcie tego rodzaju decyzji wymaga szczegółowej analizy okoliczności każdej indywidualnej sprawy i starannego uzasadnienia przyczyn zajętogo stanowiska w decyzji.

2. Klasyfikowania wydatków zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu w sprawie szczegółowej klasyfikacji.

Jednocześnie zobowiązuję Pana Wójta do poinformowania Wojewody Mazowieckiego, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

z up. Wojewody Mazowieckiego
Edyta Ostrowska
Dyrektor Wydziału Kontroli